

PIRITA LINNAOSA
VALITSUS

Aasta Inimene 2005

Pirital on saanud kenaks traditsiooniks valida uue aasta alguses eelmise aasta tublim piritalane ehk Pirita Aasta Inimene, kellele Eesti Vabariigi sünnipäevale pühendatud pidulikul linnaosa vanema vastuvõtul antakse üle Püha Birgitta Rist.

Traditsioonile pandi alus viis aastat tagasi ning Pirita Aasta Inimese 2001 tiitli pälvis Pirita kloostri taasestamise eest Lagle Parek. Järgmisel aastal leidis tunnustamist majandusteadlane Uno Mereste ning Aasta Inimeseks 2003 valiti Pirita Majandusgümnaasiumi direktor Edith Asveit. Mullu väaris linnaosa elanike arvates Püha Birgitta Risti Pirita Velodroomi direktor Aavo Aunroos.

Kes pärjatakse Pirital Aasta Inimeseks 2005, sõltub suurel määral just teist, Pirita elanikud. Aunimetusel kandideerija peaks olema tuntud ja austatud inimene, kelle möödunud aastast tegevust Pirita elanikud kõrgelt hindavad. Olgu siis tegemist ühiskonnategelase, sportlase, teadlase, arsti, firmajuhi, kultuuritegelase või muu eluala esindajaga. Ootame teie arvamus kandidaatide kohta 1. veebruarini e-posti aadressil veiko.rohunurm@tallinnlv.ee.

Milliseks kujuneb Pirital 2006. aastal

Enno Tamm
Pirita linnaosa vanem

Eelmise aasta 22. detsembril võttis Tallinna Linnavalikogu vastu linna 2006. aasta eelarve. Selle maht on 5,458 miljardit krooni ning enam kui miljard sellest kulub investeerimisteks. Numbrid on suured ja ilusad, kuid tavakodanikule suhteliselt väheõeldavad. Ning piritalasi huvitab eelkõige see, mida uus aasta meie linnaosale toob. Nimekiri uutest projektidest ja lõpuleviidavatest asjadest on pikk ning seetõttu peatun vaid kõige tähtsamatel ja suurematel projektidel.

Väärtustame haridust

Pirita on noorenev linnaosa. Viimaste aastate jooksul on meie

linnaosale endale kodu rajanud paljud noored pered, kes on leidnud, et Pirita on just see paik, kus nende lastel on turvaline kasvada ja haridust omandada. Kui viis aastat tagasi sündis Pirital 60 last, siis möödunud aastal ulatus see arv juba üle 200. Seetõttu on Pirital üheks suuremaks mureks lasteaiakohtade vähesus. Et seda kitsaskohta leevendada, on linnaosal plaanis Kose lasteaiaterritooriumile ehitada uus nüüdisaegne lasteaiahoone, mis mahutab 120 pisikest projektalast. Sel aastal algabki hoone projekteerimine, et tuleval aastal võiks juba ehitustgevusega alustada.

Mullu sügisel sai endale kauni väljanägemise Pirita lasteaiad. Sellele aastal on kavas lasteaiad varustada korralike köögiseadmetega, sest praegused pärinevad nõukogude ajast.

Kahest Pirital asuvast munitsipaalkoolist on senini suuremat tähelepanu pööratud Pirita Majandusgümnaasiumi renoveerimistöödele, mis eelmisel aastal ka edukalt lõpule jõudsid. Nüüd on järg Merivälja Kooli käes, mis juba ammu juurdeehitust ootab. See hõlmaks endas nii võimalikult kiiret ja raamatukogu Alustada tuleb esmalt muidugi projekteerimisest ning selleks on uue 2006. aasta eelarvega ka meie raha eraldatud.

Jätkub teedeehitus

Pirita on kõige kiiremini kasvav linnaosa Tallinnas. Et tänapäeval on igas peres 1-2 ja enamgi autot, kipuvad teed-tänavad järjest suuremale autodehulgale kitsaks jääma. Ning kui lisada siia Pirital kiiremini kasvav Viimsi vald, on olukord veelgi tõsisem. Kui Piritalt Meriväljale ja seal edasi Viimsisse suunduv tee tundus 1980. aastatel kohati mõttetult laiana - oli ju enne olümpiamänge kogu sealne liiklus ära mahtunud kitsukelele Mähe-Kaasiku teele - siis nüüd jääb see autodevoolule juba ammu kitsaks. 2006. aastal ongi kavas rekonstrueerida sealne tee lõik Randvere ristmikust Ranna tee alguseni ning seda koos ristmikuga, mis tagavad autojuhtidele ka tippundidel võimaluse kõrvaltänavalt peateele keerata.

Samuti jätkub sel aastal ka Randvere tee rekonstrueerimine. Kui eelmisel aastal jõudisime me valmis ehitada lõigu Merivälja teest Jahe teeni, siis tänavau on kavas teelõik Jahe teest Oblika teeni. Jätkub ka kõnni-, jalgrattaja kergliiklusteede rajamine, millest esmajärjekorras vääriks märkimist jalgrattate rajamine Pärnamäe teele.

Samas pole ära unustatud ka ühistransporti. Mullu 1. septembrist avasime me bussiliini 5A, mis hakkas ühendama Kose asumit

Pirita keskusega. Nüüd on plaanis seda liini pikendada ka Meriväljale ja Mähele, et vähendada nende inimeste jalavaeva, kelle kodud praegustest bussiliinidest kaugemale jäävad.

Lõpetuseks

Jätkuvad Merivälja ja Mähe kanaliseringitööd, suusa- ja kergliiklusradade rajamine ning velodroomi väljaehitamine Pirita Spordikeskuseks. Puuetega inimesed saavad endale invabussi ning möödunud aastal valminud Pirita Sotsiaalkeskuse kõrvale hakatakse projekteerima uut linnaosavalituse hoonet. Kunagine Pirita kauplusehoone on amortiseerunud, samuti on järsu trepi tõttu puuetega inimestel ja eakatel II korrusel paiknevatesse praegustesse linnaosavalituse ruumidesse üpris raske tulla.

Kui edukaks 2006. aasta Pirita jaoks tegelikult kujuneb, ei sõltu siiski ainult rahanduslikest ja ilusatest plaanidest. Eelkõige sõltub see ikkagi kõigist Pirital elavatest inimestest, nende soovidest ja unistustest. Sellest, kui kaunist me muudame oma kodud ja koduaiad ning kui heaperemehelikeult me suhtume oma lähikümbrusesse ja linnaosasse tervikuna.

Jõudu ja julget pealehakkamist uuel aastal!

Kulda, viirukit ja mürri

Jüri Ratas
Tallinna linnaeapea

Kirjutan seda artiklit enne kolmekuningapäeva. Seepärast tohin veel head uut aastat soovida. Esimene täisaasta algab uuele linnavalitsusele heade eeldustega. Möödunud sügisel valimised on jäänud möödunud aasta sättesse. Eriti poliitilisi manöövreid pole oodata. See lubab rohkem aega igapäevaste küsimustega tegelemiseks ja võimaldab vaadata terasemalt tuleviku suunas, otsimaks Tallinnale uusi arengusuundi ning horisonte. Hea aeg - mitmes mõttes. Kolmekuningapäeva paiku oli vanasti kombeks õnne valada ja tulevikku ennustada. Asjakohane on niisiis just praegu, vastalanud aasta esimestel päevadel heita pilt eesootavale aastale. Ei ole veel ka

hilja või kohatu teha kokkuvõtteid vana aasta kohta.

Pilk möödunud aastale

2005. aasta oli küll valimistaasta, aga küllap leiab iga volikokku valitud saadik ise võimaluse oma valijaid usalduse eest tänada. Räägime meie 2005. aastal tehtud tööst, mille tulemustest kujuneb stardipositsioon algavaks 2006. aastaks.

Detsembri lõpul Tallinna Raekojas vastsetele lapsevanematele sünnitunnistusi üle andes märkisin, et nõustun nendega, kes näevad Eesti ees seisvatest probleemidest ühe tõsisema iibeküsimust. Möödunud aasta kokkuvõttest näeb, et seis Tallinnas on pigem lootustandev. Möödunud aasta iive oli positiivne, küündides 1988. aasta laulva revolutsiooni lootusaegade tasemeni. Kui nii jääb, siis võime kogu Eesti tulevikule vaadata kergemalt hingata.

Et see nii jääks, tuleb kindlasti jätkata toetuste ning perede abistamiseks ette võetavate sammudega, millel on iibe positiivseks pööramiseks oma osa olnud. Aga mitte ainult. Välja tuleb tulla ka uute algatustega. Noorte perede jaoks on Tallinnas teravaks küsimuseks eluasememure. Sestap on Tallinn käima lükkamas elamuhiatusprogrammi noortele peredele.

Ohtlikud veosed ja muud mured
Eelmise aasta tulisematest teemadest sai astutud samm edasi ohtlike veoste linnast välja suunamise küsimuses. Aasta algusest on keelatud nende liikumine tippunni ajal. Saime otsa lahti ja selle teemaga tegeleme jõuliselt edasi.

Eeskätt jalakäijate liiklusohtu seadnud parandamiseks rajati linna 20 turvalisust tõstva erivalgustusega ülekäigurada. Aasta viimasel kuudel õnnestus ülekäiguradadel näitavad kui oluline see on. Samas tuleb autojuhtidele jätkuvalt meelde tuletada ja südamele panna, et tõeliselt turvaliseks teeb jalakäijate liiklemise vaid autojuhtide enda hoolsus ja tähelepanelikkus.

Jätkunud on linna parkide ja rohealade taastamine.

Meenutagem või Pirita tee äärde jääva Russalka kuu valgustuse taastamist tema ajaloolisel kujul. Linna stardiabiaga aidati jalgale 43 uut ettevõtet. Ainukski nemad annavad juurde 120 töökohta ja leevendavad seega tööpuuduse muret. Valmis Pirita eakate päevakeskuse hoone, muretsiti uusi kiirabiautotsid, korraldati teid ja tänavaid, panustati linna kultuuriellu ning lahendati sotsiaalküsimusi.

Usun, et mitte tänu valimistele,

vaid mõnel puhul ka nendest hoolimata.

Aasta 2006

Paljud ülalmainitud küsimused ja teemad ei kao kuhugi, vaid vajavad veel hulka tähelepanu ka käesoleval ning tulevastel aastatel. Nii peab olema jätkuv näiteks linnavalitsuse hool selle üle, et Pirita jõeorg ja roheline jääks arendajate survest hoolimata täis ehitamata. See võitlus, mis tihti voolab nagu nähtamatu maa-alune jõgi mööda linnavalitsuse ametite ja koridore, on mulle üks olulisemaid.

Mul pole käes paremat "astroloogilist abimeest" aasta sündmuste ennustamiseks kui alanud aasta linnaeelarve. Ja see näitab kätte nii mõndagi, millest Pirita puhul peab rääkima.

Tuleval aastal on kavas Lillepi pargis Kose tee ja Pirita Selveri vahelise jalakäijate tee valgustamine ning Pirita rannakaitserajatisite projekteerimine. Eesootavad teetööd Randvere teel (Jahe-Oblika), Merivälja teel (Randvere tee ristmik - Ranna tee algus). Kõnni- ja jalgrattateede rajamine Pärnamäe teele, kergeliiklustee rajamine Purde tänavale, Ranniku teele ning Pähkli ja Kose tee vahele. Pirita Sotsiaalkeskusele soetab linn invabussi ning Pirita

Spordikeskuse (endise nimega Pirita Velodroom) juurde rajatakse uisuväljak. Aasta kultuuriteo tiitli pälvinud Birgitta festivali tegevuse toetuseks eraldab linn festivalile tänavu 4 miljonit krooni, mis on kaks korda enam kui eelmisel aastal.

Üle-Tallinnaliselt on oluline liikumine Euroopa 2011. aasta kultuuripealinna tiitli suunas. Oluline on säilitada meie ettevõtluse soodustamiseks mõeldud tegevuste hoog, et luua juurde uusi töökohti. Oluline on investeerida linna teedesse, liikluskorraldusse, vähendada ummikuid, muuta liiklus ohutumaks ning parandada linna välisilmet. Tallinn peab saama turvalisemaks, euroopalikumaks ning oluliselt keskkonnasõbralikumaks kui ta täna on.

Kolm kuningat (kuigi kes tea, kas neid ikka oligi just kolm) töid kulda, viirukit ja mürri. Tea nüüd, kas neid on linnavalitsusel lähemas tulevikus lahkelt anda. Kuid anda on usku sellesse, et linnavõim tõesti tegetseb linnaarhiva huvides. Lootust, et õigeid sihte seades jõutakse sellise Tallinnani, millist oma vaimusilmas näeme ning meeled kindlust ja töötahet alustatut lõpuni viia.

Tegudekristast uut aastat, tervist ja jõudu!

Linn aitab abivajajaid

Merike Martinson abilinnaeapea

Kuigi sotsiaalhoolekandele eraldatav summa moodustab linnaeelarvest vaid 4% (282 miljonit krooni), peaks selle raha otstarbekas jaotamine aitama tallinlase toimetulekut parandada ja kriisilokurdi vältida.

Millest alustada, küllap on see iga uue linna- ja abilinnaeapea vältimatu küsimus. Mina alustasin juba esimesel tööpäeval koos sotsiaal- ja tervishoiuameti juhataja Vahur Keldrimaga tutvumist linnaosade sotsiaalhoolekandele osakondadega, eesmärgiga täpsustada hoolekande ja lastekaitse peamisi probleeme, samuti välja selgitada linnaosade uue linnavalitsusega seotud ootusi. Eelnevate kokkupuudete ja ka viimaste kohtumiste põhjal võin kinnitada, et linnaosade sotsiaalhoolekande osakondi juhivad professionaalid, kes teevad koostööd

sotsiaal- ja tervishoiuametiga ja seetõttu on viimastel aastatel selles valdkonnas edasiminekut märgata.

Põhirõhk on sotsiaalsel rehabilitatsioonil, sotsiaalhoolekande teenuste arendamisel ja laiendamisel toimetulekuraskustega inimeste, eakate, puuetega inimeste ning probleemsetele laste ja perede jaoks. Sotsiaalhoolekande eelarves on ka tänavu väikeses üleklaalus sotsiaalhooldused, sest nii eakate kui ka lastega perede toimetulek ja elamine vajab toetamist.

Abi lastele

Kõik linnaosad tõstsid esile lastekaitse spetsialistide vähesuse. Tallinna valitsusprogramm näeb nelja aasta jooksul ette lastekaitsetöötajate arvu kahekordistamise nii, et ühe spetsialisti kohta saaks selle ajaga 1000 last praeguse 2000 asemel.

Juba 2006. aastal saab linn juurde 11 lastekaitsetöötajat, mis

võimaldab loodetavasti ennetada mõnegi lapse kriisi, sh alkoholismi ja narkomaania kujunemist.

Lastele mõeldes on eelarves veel teise ja kolmanda lapse süninipäevatoetus, ravimitoetus (hõlmab ka lapse vajadusi), koolitoit kõikidele põhikooli lastele. Lastele ei rakendata visiitdaru, puuduolev summa kompenseeritakse haigla jaoks linnaeelarvest.

Hoolekandeosakondade ühiseks probleemiks on kohtade vähesus hoolekandekohades ning nende kaugus Tallinnast. Hooldusravikohtadest on suur puudus ka haiglates; kodus on selliste inimeste ravi piiratud aga koduõnnetustöötajate vähesuse tõttu. Linn toetab kodulähedast hooldust ja pöetust ning eelarves on haigekassa rahastamisele lisaks eraldatud 3 miljonit krooni koduhoolduse ja -õenduse tarvis.

2006. aastal jätkub Iru hooldekodu renoveerimine. Iru hoold-

kodu munitsipalaasutuseks jäämine võimaldab Tallinnal kohtade kasutamist ise juhtida.

Eakate mured

Igas linnaosas on sotsiaalkeskused, kus eakas inimene saab vajalikke teenuseid ning meelepärast tegevust harrastada. Loodan, et täiendav kolm miljonit krooni ravimite toetust Tallinnas teeb kättesaadavamaks ka kallimad ravimid.

Eakate toimetulekut parandab ka hinnatõusu kompenseerimine 700 krooniga. Linn maksab toetust ka vanade gaasipliitide vahetamiseks ning üks miljon on eraldatud ka eakate kultuurivajadusteks.

Paljude eakate vajadusi silmas pidades on käivitamisel projekt "Toit ratastel", erivajadustega inimeste transporditeenus vajab samuti laiendamist, tänavu saab invabussi Pirita.

Tubli Tallinn

Teiste linnadega võrreldes annab Tallinn eakatele ja lastele enam soodustusi. Tallinna sotsiaalhoolekande arengukavas aastani 2008 on prioriteediks sotsiaalprobleemide ennetus sotsiaalhoolekande teenuste laiendamiseks. Oluliseks jääb laste ja noorte töö toetamine piirkonniti, nõustamisteenuste laiendamine ja lastekaitsetöö intensiivistamine. 2006. aasta eelarve on alustanud nende suundade elluviimist.

Kui olin abilinnaeapea kohale asudes sotsiaalvaldkonnaga pärast veidi murelik, siis pärast sotsiaaltöötajate tutvumist olen veendunud, et selle meeskonnaga on võimalik sotsiaalhoolekannet edasi arendada.

Samas veendusin, et tunnustamist ja abi vajavad sageli ka aita- jad ise, et nad omakorda abivajajaid toetades oma tööd paremini teha tahaksid ja suudaksid.

Tallinna Kultuuritegu 2005 on Birgitta Festival

Tallinn Kultuuriteoks oli 2005. aastal Birgitta Festival, loovisikutest tunnustati Eesti Kunsti- muuseumi peadirektorit Marika Valku ning õigeusu vaimuliku muusika festivali Credo loojat ja kunstilist juhti Valeri Petrovi.

Komisjoni esimehe abilinnaeapea Kaia Jäppineni sõnul lähtus komisjon valiku tegemisel eelkõige põhimõttest, et antud sündmus või isik ilmetaks pealin-

na kultuuriellu just 2005. aastal.

"Tallinna mitmekülgsust kultuuriellust on esile tõsta palju sündmusi ja nendega seotud loovisikuid, nagu on kohane Euroopa Kultuuripealinna kandidaateeriva linnale," selgitas Jäppinen. "Birgitta Festivali näol on aga tegemist uude, omanäolise ja kõrge kunstilise tasemega sündmusega, KUMU valmimine on aga kahtlemata selle aasta kogu

riigi üks suurimaid kultuuritegusid ning Marika Valku kui isiku panus sellesse on hindamatu."

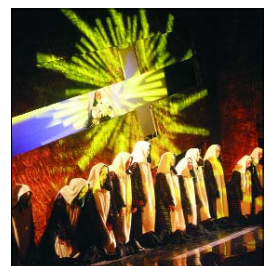
Tunnustusauhind "Tallinna Kultuuritegu 2005" anti sel aastal välja esimest korda ning seda kahes kategoorias: kollektiivi panus ja loovisiku panus Tallinna kultuuriellu. Preemia nominente võisid esitada kõik linnakodanikud.

Kollektiivide kategoorias

märkis komisjon ära veel Mustamäe skulptuurisümposiooni 2005 korraldamise ning muusikali "Georg" lavale toomise.

Auhinnafond oli 100 000 krooni, millest 60 000 krooni said Birgitta Festivali korraldajad ning Marika Valk ja Valeri Petrov kumbki 20 000 krooni.

Tunnustusauhind anti üle 29. detsembril Eesti Draamateatris.

PMG jõuluhommik

Pirita Majandusgümnaasiumil on ilusaks traditsiooniks jõuluhommik Pirita vana kloostrikiriku müüride vahel. Rohkem kui 900-pealine päkapikumuütsides ja kütnaldeg rongkäik alustas oma teed kooliüht, et viia jõulusõnum läbi Pirita. Esimese klassi väikesed päkapikud olid erilisel evelil - see oli neile esimene kord koos kogu kooliperega jõulutervitust viia. Mõltikult liitusid 12. klassi päkapikud, kelle jaoks oli käes viimane gümnaasiumiaegne jõu-

luhommik Pirital. Kloostriõuel tervitas väikesi ja suuri päkapikke Pirita Linnaosa vanem Enno Tamm, soovides jõulurõõmu kõigisse kodudesse. Oma soovid ütlesid kooli direktor Edith Asveit ning klasside esindajad.

Jõuluhommiku lõpuks lauldi üheskoos jõululaulu.

Säravsinine taevs ja päikese- paiste andsid lootust, et laste head soovid ja kaunid unistused kindlasti täituvad.

Uus aasta tuli lauluga!

Peeter Hüti foto on Kaarli kiriku kontserdist, kui esinevad Hanna-Liina Vösa, Elizabeth, Omar ja laululapsed.

Maire Eliste laulustuudio lapsed andsid kolm edukat kontserti täismajale Kaarli kirikus, Pirita kloostri kabelis ja Viimsi Vabakoguduse kirikus ning esinesid veel jõulupeol Pirita Vaba Aja Keskuses.

Noortele oli see hea kogemus näidata, mida nad on õppinud ja publikule hea võimalus nautida

südamest tulevaid jõululaule.

Laulustuudios õpib juba 70 lauljat. Poisse võiks aga rohkem olla. Seepärast poisid, tulge laulma! Ka seda oskust läheb elus vaja. Laulustuudio kevadkontsert on 2. aprillil Estonia kontserdisaalis.

Parim puitmaja asub Pirital

Ave Randviir

Parim puitmaja - pulkadeist ja klotsidest kokku pandud lasteaed

Eesti Metsatööstuse Liit valis kolmandat aastat korraldatud Eesti parima puitehitise arhitektuurikonkursi võitjaks Naba lasteaia maja Pirital.

Vahur Sova ja Lauri Saare projekteeritud maja on silmapaistev kahel põhjusel: esiteks on see hoone aus puitarhitektuuriteos, kus puidul pole jäänud täita üksnes trendika dekoratiivse kattematerjali roll, vaid majal on ka puidust kandekonstruktsioonid. Teiseks pole auhinnavõitja ei eramu ega ärihoone, vaid lasteaed.

Taasiseseisvusajal ehitatud uusi lasteaiamaju võib ühe käe sõrmel üles lugeda. Esimene neist oli 2002. aastal üksed avanud Pargi lasteaed Viimsis ning selle autorit Vahur Sova võib seetõttu selle aasta seisuga pidada Eesti kogenuimaks tänapäevaste lasteaedade projekteerijaks.

See ja mõistlik

Viimsi lasteaiaiga seob Naba maja sarnane maht - mõlemad hooned on

mõeldud neljale rühmale ja 80 lapsele ning Viimsi majast on Piritalle üle kolunud muudki, näiteks lapsekesksele keskkonnale sobilikud väikese inimese silmade kõrgusele toodud aknad. Naba lasteaia projekt valmis 2001-2003, majale pandi nurgakivi 2004. aastal ja ukseid avati 2005. aasta aprillis.

Aasta puitehitise auhinnatseremoonial tõsteti esile maja pisidetailideni väljapeetud ratsionaalsust ja kiidet puitu kui sooja ja sotsiaalselt materjali, mis sobib lastega hästi kokku. Arhitektuurikonkursi zhürii esimees Veljo Kaasik tõi välja maja hea sobitumise krundile. Lasteaia ütle tee seisab Pirita majandusgümnaasium - kena paar lasteaed-kool on ka visuaalselt üksteisega dialoogis - 2003. aastal valminud Andres Põime projekteeritud majandusgümnaasiumi juurdeehitus on kaetud horisontaalse puitlaudisega.

Maja põhiplaan meenutab veidi välja väänatud hobuserauda. Lasteaia neli rühma on jaotatud kahe majatiiva - nn lõuna- ja põhjapooluse vahel, nendes majaosades asuvad laste mängu-, magamis- ja pesemisruumid. Pooluseid ühendab "Nabaallee" ja suur lükandseintega kolmeks jaotatav multifunktsio-

nalne saal ("Keskväljak"). Samasse hooneplokki mahuvad ka kontori-ruumid ja basseini.

Arhitekt Vahur Sova ütleb, et see maja koosneb pulkadeist: "Pulkadest saame kasti või klotsi ja klotsidest maja." Hoone eksterjööris rõhutavad maja legolikkust eri värvi hooned, interjööris on näha rohkem pulki - viituseid liimpuidust poste. Tellija erisoov oli, et pulkade vahele tuleksid klaasist vaheseinad, nii näevad lapsed toidulaua taga istudes kõõgts toidu valmistamist.

"Paljud lapsevanemad küsivad: kus on teil lastevanemate rühm?" naerab meie lahke majagiid minu

ebaoriginaalse kommentaari peale, et sellises lasteaia oleks isegi tahtnud käia. Siiski on majas midagi, mis sisearhitekt Mari Tosmini kujundatud tervikliku ja tervisliku heleda puitmööbliga sisustatud interjööri helge üldmuljega kuidagi kokku ei sobi - üle lasteaia lintakende jooksevad jämedad hallid metalltorud. Maja, mis näeb seest välja nagu muinasjutt, varitseb väljas karm reaalsus. "Need on trellid," tunnistatakse meile lasteaia, "me ei julge neid arhitektile näidata ja sisearhitektile hoopiski mitte, aga meile murti sisse."

Tallinn kasvas mullu 2003 inimese võrra

Rahvastikuregistri andmeil elas 1. jaanuari seisuga Tallinnas 403 505 inimest. Mõõdunud aasta algul oli rahvastikuregistris tallinlasena arvel 401 502 inimest.

Linnaosadest kasvas aastaga enim - juurdekasv 8,6% - elanike arvult väikseima linnaosa Pirita elanike arv. Kui aasta algul elas Pirital

11299 inimest, siis aasta lõpuks 12277 inimest.

Haabersti linnaosa elanike arv kasvas 701 ning Kesklinna elanike arv 528 inimese võrra. Nõmme linnaosa sai juurde 334 elanikku. Samas kahanes Lasnamäe elanike arv 298, Mustamäe elanike arv 145 ning Kristiine elanike arv 92

inimese võrra.

2004. aasta jooksul kasvas rahvastikuregistris Tallinna elanikuna

arvel olevate inimeste arv 9196 võrra. 1. jaanuaril 2004. aastal elas rahvastikuregistri andmeil Tallinnas 392 306 inimest.

Sotsiaaltoetus

Linnaosade valitsuste sotsiaalhoolekande osakonnad peavad maksma 2006. aastal igale vanadus- ja töövõimetuspensionile saajale ning täisealisele (alates 18. eluaastast) rahva- ja toitjakaotuspensionile saajale ühekordset sotsiaaltoetust 700 krooni ulatuses.

Toetuse saaja elukohana peab rahvastikuregistris olema kantud Tallinna linn ning ta peab olema tallinlane vähemalt 1. jaanuarist 2005. Samuti peab sotsiaaltoetuse taotleja olema kantud riiklikku pensionikindlustuse regis-

trisse. Kui 2005. aastal on toetuse saajal muutunud toetuse maksmiseks vajalikud andmed, tuli tal esitada 27. detsembriks 2005 elukohajärgsele sotsiaalhoolekande osakonnale avaldus vastavate andmetega. Neile, kes seda ei teinud, makstakse toetus välja 2005. aastal esitatud andmete alusel täiendavaid andmeid küsimata.

Isikud, kellel tekib õigus toetusele 2006. aastal, esitavad elukohajärgsele sotsiaalhoolekande osakonnale avalduse, kus on märgitud avaldaja nimi, elukoht, isikukood, mil viisil soovib toetust saada (ülekanne pangakontole või side vahendusel), pangakonto number või postkontori sihtnumber, telefoni number.

Toetusteks on 2006. aasta linna eelarves ettenähtud 60,6 miljonit krooni. Väljamaksmine algas 2. jaanuarist ning nüüdseks peaks enamusele Pirita pensionäridele raha juba üle kantud olema.

Doonoripäev

Tule doonoriks ja aita päästa raskest seisundis patsiente elu.

Põhja-Eesti Verekeskus ja Pirita Vaba Aja Keskus kutsuvad vereloovutusele.

Vereeloovutaja peab olema terve, puhanud ja söönud 18-60-aastane ning kaaluma üle 50 kilo.

Tule ja registreeri end doonoriks Pirita Sotsiaalkeskuses (Metsavahi tee 4), telefonil 6238200 või Pirita Vaba Aja Keskuses (Merivälja tee 3), telefonil 6457625.

Registreerimine toimub ajavahemikul 2.-13.01.2006. Lisainfo telefonil 6457627.

Legendi järgi oli pelikan maailma esimene doonor

Põhja-Eesti Verekeskus

Merivälja teated

10. jaanuaril kell 16.00 toimub Merivälja koolimajas Merivälja eakate kokkusaamine. Külla tuleb doktor Viktor Vassiljev

Vee hinna muutus

Alates 1. jaanuarist 2006 muutus Tallinnas vee- ja kanalisatsiooni teenuse hind. Uus tariif eratarbijatele on 12,79 krooni 1m³ vee eest ning 10,35 krooni 1m³ reovee ärakuutamise eest. Kokku on 1m³ vee- ja kanalisatsiooniteenuse hind 23,14 krooni senise 21,11 krooni asemel.

Juriidilistele isikutele kehtima hakkav vee- ja kanalisatsiooni põhitariff 1m³ eest on 54 krooni. Reovee ärakuutamise teenuse hind sõltub reoainete sisaldusest. AS Tallinna Vesi palub kõikidel vee-ettevõtte klientidel teatada oma elamu või hoone veearvesti näit 31. detsembri 2005 seisuga hiljemalt reedeks 6. jaanuariks 2006 ettevõtte klienditeenindusena naidud@tvesi.ee või telefonile 6262 306. AS Tallinna Vesi saadab arve vastavalt kliendiga kokkulepitud arveldusperioodile.

Täpsemat info tariifide kohta leiate ASi Tallinna Vesi koduleheküljelt aadressil www.tallinnavesi.ee

Jaanuar Botaanikaaias

27. - 29. jaanuar
Lõhnad, maitset, värvid (näitus)

Näitusel tutvustame taimi, kelle lõhn, maitse ja värv aitavad meil osa saada looduse energiast, ületada väsimust, ennetada haigusi, leevendada haiguste tagajärgi ja taastada jõudu. Räägime taimedest, kes muudavad meie igapäevaelu värvilisemaks, maitsevaks ja lõhnavamaks.

Kuraatorid: Krista Rama ja Taimi Puusepp

Botaanikaad on avatud iga päev

Palmimaja ja teised kasvuhooned: kell 11 - 16
Näituste ajal: kell 11 - 19
Avamaakollektsioonid: kell 11 - 19

Üldinfot saate telefonilt 6 062 666; koduleheküljelt: www.tba.ee

Pirita Palliklubi tegemised

SEB Balti Korvpalli Liiga ja SEB Ühispana Korvpalli Meistriliiga 2005/2006 hooaeg on jõudnud poole peale ning pärast jõulupuhkust ja aastavahetust jätkuvad taas mängud. Vaadates tagasi 2005. aastale võib kokkuvõttes saavutatuga jääda rahule, sest eelmise hooaja lõpusirgel mais suutsime end murda poolfinaali. Paraku jäi sportlikkust õnnest puudu, et Pirita BM võinuks tulla pronksmedalile. Käimasoleva hooaja puhul väärib ära märkimist sügisel Eesti Karikavõistlustel saavutatud kolmas koht.

Tänase hetke seisuga hoiab Pirita BM Eesti meistrivõistluste tabelis 3. kohta, kuid Balti liigas

oleme paraku punase laterna osas. Et pikk hooaeg on veel ees, loodame, et suudame oma kohta ka Balti liigas parandada. Lootust lisab teadmine, et peatreener Kalle Klandorf on suutnud meeskonna parimasse vormi viia alati just kevadel, kui peetakse korvpalliliiga des kõige otsustavamad mängud.

SEB Ühispana Korvpalli Meistriliiga järgmised Eestis peetavad mängud:

22.01.2006 Pirita BM vs Nevezis Kedenai - Kuressaare Spordihoonel kell 17
29.01.2006 Pirita BM vs Valmiera - Kuressaare Spordihoonel kell 17
01.02.2006 Pirita BM vs

Kalev/Cramo - Kalevi Spordihall kell 18
03.02.2006 Pirita BM vs BIG/New Balance Rapla - Pirita

Majandusgümnaasium kell 18
Edukat korvpalliaastat!

Kõik Piritale suusatama!

Kuigi õiget suusailma pole sel talvel Põhja-Eestis veel olnudki ning lund on metsa all vähem kui rohelist maapinda, tasub suusad-kepid siiski välja otsida ja sammut Pirita Velodroomi poole seada. Nimelt ootab teid seal korralik kunstlumega varustatud 2 km pikkune suusarada. Ka neil, kel suuski pole, tasub kohale tulla, sest suusavarustust on võimalik velodroomilt (Rummu tee 3) ka laenata. Suusalaenus on avatud iga päev kella 10.00-st 19.00-ni, kusjuures suusad on tarvis tagasi tuua hiljemalt kella 20.00-ks. Täiskasvanutele maksab suusalaenus 40 krooni tund, õpilastele 20 krooni tund ning pensionäridele ja üliõpilastele 25 krooni tund. Alati võib küsida ka lisainfot telefonil 6239 148.

Et talv siiski loodetavasti taeva ei jää, siis veidike ka sellest, mida uut suusaradade täiustamis-

tehtud on. Velodroomi läheduses on ohutuse tagamiseks ehitatud kaks uut rajalõiku. Nii tekkis Kochi kabeli juurde 450 m pikkune Kabeli ring, mis mõeldud kõige pisematele suusahuvilistele. Ka eespool nimetatud 2 km pikkusel Tamme ringil, mis kulgeb velodroomilt Kochi mõisani ja tagasi, muudeti uue rajalõiguga üks järsk nõlv ühesuunaliseks, et kokkupõrkeohtu vähendada.

Nii nagu ilmad veidikenegi külmenevad, alustame taas kunstlume tootmist, et katta sellega ka teised ettevalmistatud rajad. Et kõige kallim ja tömahukam on just lume laialivedu, plaanime rajada Lükati silla läheduses ka teise kunstlume tootmisplatsi eesmärgiga töid veelgi kiirendada. Teisel pool vastvalminud Lükati suusasilda on ettevalmistatud ka üle Ambrose mäe suunduv uus rajalõik, mis oma raskete tõusude-

ga mõeldud nendele, kes seniseid radu liigsateks pidasid. Nii tekib Piritale uus nn Pirta suur-ring pikkusega 8 km (algus velodroomilt, üle suusasilla, täisring Kloostrimetsas ning tagasi velodroomile). Endiselt on võimalik sõita ka 3,2 km pikkust nn vana ringi Kloostrimetsas.

Suusaradade läheduses on rajatud ka kolm treeninguplatsi,

milledest Kochi kabeli läheduses asuv nn jõulinnak juba põhjaliku uuenduskuuri läbi tegi. Samuti alustame me järgmisel nädalal suusaradadele viitade ülesseadmist, et kõik suusa-huvilised endale meelepärase raja hõlpsasti üles leiaksid.

Kohtumiseni suusaradadel!

Väike meenutus Türgist

Maris Vaht
Merivälja Kooli muusika-õpetaja

Türgi, nagu meile kõigile teada, seisab oma kultuurilist ühe jalaga Euroopas ja teisega Aasias. Meile kui eurooplastele - eriti nüüd, mil me kuulume peagi juba paar aastat Euroopa Liitu - on seega sealne elu ühteaegu nii huvipakkuv kui veidi võõrastav. Merivälja Kooli väike sõbralik seltskond, 14 last ning 3 õpetajat, said kõike seda hiljaegu omal nahal tunda.

Nimelt veetsime me 2005. aasta oktoobris-novembris terve kuu külg külje kõrval türklastega - esialgu kaks nädalat Vahemere-lähistel ning järgnevat kaks koduses Tallinnas Türgi külalisi võõrustades. Reis Türgimaale toimus tänu Socrates büroo Comenius projektile, millega meile kaks nädalat Ispartas keelelaagrit võimaldati.

Nimetatud kahe nädala jooksul veetsime aega nii turismilinnas

Alanyas kui mägedevahelises eht-türgilikus elukeskkonnas Ispartas.

Alanya jäi meie südamesse oma 35 soojakraadi ning lõputu meelelahutusega: külastasime vana siitsiilia mereröövlaste kindlusemüüri, veetsime aega jahiga merel ning kummipaadiga kärestikujõel, nautisime sooja mereveest ja turismilinnale omaseid muid võimalusi. Suurima panuse meie reisile andis aga just Ispartas veedetud aeg - lapsed elasid peredes ning nautisid kõiki türgi perekonnale iseloomulikke tavasid. Et oktoobri lõppu sattus ka islami-usu üks alustaladest, paastuaeg ehk ramadaan, saime meiega osa sellega kaasnevast: varahommikul ning pärast päikeseloojangut alati ootamatult kõlavast kahuripaugust, mis siis vastavalt kas lubas või keelas mitmekäiguliste põrandal madalal laual serveeritavate õhtusöökidest söömise. Ning loomulikult viis korda päevas minarettide tipust kõlavast kutsest palvusele, mille

rahustav kõla üsna peagi päeva loomulikuks osaks muutus...

Kui aga peaks türklastes välja tooma vaid ühe omaduse, mille lausa rahvuslikuks prototüübiks nimetada võiks, mainiksin ära nende lõputu ja tingimusteta külalislahkuse. Meie lastele pakuti alati kõiges parimat ning meile, õpetajatele, tehti ka lühikesed perekülastused päeva säravaimaks osaks. Jäab vaid loota, et suutsime türgi lastele samaga vastata ning

nende südamesse istutada samaväärse austuse eesti tavade ja eesti perede vastu.

Ning veel - loodetavasti ei jää tekkinud sõprust iseloomustama ainult koosveedetud kuud, vaid see saadab meid meeldivate taaskohtumiste kaudu läbi elu. Vaatamata pikale vahemale ning erinevale kultuuritaustale on eestlastel ja türklastel nii mõndagi ühist.

PIRITA VABA AJA KESKUS

Pirita VAK Merivälja tee 3, Tel: 6 457 625	Mähe VAK Aianduse tee 64A, Tel: 6 059 516	Kose VAK Puhkekodu tee 55b, Tel: 6 006 391	Pirita Sotsiaalkeskus Metsavahi tee 4, Tel: 6 238 200
---	--	---	--

www.piritavak.ee

Pirita Vaba Aja Keskus
Kinoõhtu
20. jaanuaril, kell 18.30 toimub Pirita VAKis kinoõhtu. Kinoekraanil linastub Eesti ajalooline seikluskomöödia "Malev". Pilet 20.- (õpilased, pensionärid) ja 40.-
Näitus
11. jaanuarist 2. veebruarini 2006 on avatud harrastusfotograafi Kaari Saarna isikunäitus "Meeltega meelega". Fotograaf on väga osavalt tabanud läbi objektiivisilma makromaaailma looduslikud väikevormid ja põnevad värvikombinatsioonid.
UUS! Põnev animatsiooniring
Lõpuks ometi saab tuule tiibadesse kauaoodatud ja laste endi poolt soovitud põnev animatsiooniring. Kõik multifilmlaagris osalenud laagerdajad teavad, mis tunne on oma enda lugu liikumas ja helindatult näha: "Elu nagu multifilmis" on reaalselt võimalik.
Animatsiooniring kutsub kõiki 7-12 aastaseid juleid fantaaseerijaid ja muidu srasilmseid animahuvilisi lapsi põnevasse multifilmaailma kätt proovima.
Animatsiooniring alustab tööd Pirita VAKis 7. veebruaril, kell 15.30-17.00. Kohtade arv on piiratud, eelregistreerimine toimub alates 10. jaanuarist 2006 telefonil 6457625. Juhendaja Lauri Kilusk.

Pirita noortekeskus
Üritused
Moodne viievõistlus 12. jaanuar

kell 15.30. Mõõduvõitluse poiste ja tüdrukute vahel. Kavas: mälumäng, õhuhoki, Aliase-pan-tomiim, hüppenõõriga hüppamine ja i-le paneb punkti tordivõistlus. Ootame 12. - 18. aastaseid noori.
Lustkast 16. jaanuar kell 18.00. Tantsumängud ja tantsupidu. Noortel võimalik mängida oma lemmiklaate, toimuvad muusikamängud. 12. - 18. a. noortele.
Tähtis teada! 19. jaanuar kell 15.00. Külastame lennujuh-timiskeskust. 12. - 18. a. noortele.
Koroonaturniir ja pannkoogipidu 26. jaanuar kell 15.30. Koroonaturniir ja pannkookide küpsetamine. 7. - 26. a. noortele.

Kose Vaba Aja Keskus
Üritused
Keskustevaheline lumejalgpall teisipäeval 10. jaanuaril kell 15.30. Lumejalgpall P.A.N.K., Mähe VAK ja Kose VAK vahel!
AsjaTundja kolmapäeval 11. jaanuaril kell 15.30. Sel korral kavas katsetada, kas kanamuna peab gravitatsioonijõule vastu!
Aktiivne Viisik Neljapäeval 12. jaanuaril kell 16.00. Arutame, milliseid üritusi keegi aitab korraldada, jagame ülesanded!
Strateegiline lumesõda kolmapäeval 18. jaanuaril kell 15.30. Sõbralik lumesõda! Soe tee, küpsis! Parimatele auhinnad!
Thursday Night Dance Vol 17 neljapäeval 19. jaanuaril kell 18.30-21.00. Noortedisco! 12-18.

a. vanustele noortele.
Mängude õö 20. jaanuaril kell 21 kuni 21. jaanuar kell 7. Kavas palju huvitavaid ja põnevaid turniire! Selgitame välja parimad: piljardis, lauaten-nises, koroonas, monopolis, twisteris, eesti mälumängus, õõbingo! Ennustusvõistluse võitjate väljakuulutamine! Karaoke, OODISCO! Oodatud on noored vanuses 12.-18.a., kes on Tallinna ja Harjumaa noortekeskuste liikmed. Osalemine 15 krooni

Mähe Vaba Aja Keskus
Huviringid
"Beehide Loovustuba" Neljapäeviti 9.30. Poole aastaste kuni 3-aastaste lastele.

Üritused
Baila 11.01 kell 18.00 Lõbus tants ja trall nii väikestele kui suurtele. Parimad ja aktiivsemad tantsulõvid saavad auhinnatud. 7. - 20. a. noortele.
POP-Staar 13. jaanuar kell 14.00 Pidu lastele, kus kõik on ennast kehanud lemmik popstaariks. Etteastad ja vestlusringid teemal "Minu lemmik popstaar". Lastele 7-12 a.
Lauatenniseturniir 18. jaanuar kell 16.00 Võistlevad Kose, Mähe ja Pirita VAK. Selgitame välja parimad! Noortele 13-26.a.
Luuleõhtu "Luulelohe" 25. jaanuar kell 18.00. Omaloomingu ja teiste autorite loomingu lugemine. Noortele 13 - 26 a.

Pirita Sotsiaalkeskus
Teenused
Juuksur teisipäeviti ja reedeti. Eelregistreerimine tel. 6238 200.
Massöör kolmapäeviti. Eelregistreerimine tel. 6238 200.
Ajakirjanduse lugemine E - R kell 11.00 - 16.00. kõikelele sotsiaalkeskuse liikmetele.

Huviringid
Eakate võimlemine - teisipäeviti kell 13.00 - 14.00 ja reedel kell 12.30 - 13.30. Juhendaja Helgi Asi. Osalustasu 15 krooni kuus.

Istumistants - neljapäeviti kell 10.30 - 11.15. Juhendaja Merilin Niilop. Osalustasu 15 krooni kuus.
Keplikõnd - kolmapäeviti kell 10.30 - 11.30. Juhendaja Kersti Veimann. Osalustasu 15 krooni kuus.
Käsitööring - kolmapäeviti kell 12.00 - 14.00. Juhendaja Lemmi Karmin. Osalustasu 15 krooni kuus.
Laula Ise - kolmapäeviti kell 14.00. Juhendaja Sirje Merelaid. Osalustasu 15 krooni kuus.
Prantsuse keel - Tunnid toimuvad iga kuu esimesel ja kolmandal reedel kell 12.00 - 14.00. Juhendaja Aino Purre. Osalustasu 10 krooni kuus.
Saksa keel - Tunnid toimuvad iga kuu teisel ja neljandal reedel kell 12.00 - 14.00. Juhendaja Wolfgang Kind. Osalustasu 10 krooni kuus.
Avasta endas kunstnik... - **Teisipäeviti** kell 15.00 - 17.00. Juhendaja Sirje Merelaid. Osalustasu 15 krooni kuus.
Istjatsed - ühised käsitöötögemised. Reedeti algusega 10.00. Juhendaja Sirje Merelaid.

Osalustasu 15 krooni kuus.
Bridziklubi - bridzimängu huvilisi ootame neljapäeviti kella 12.00 kaminasaalis.
UUS! Seeniortants - alustab 17. jaanuaril kell 17.00. Õpime erinevate rahvaste seltskon-natantse. Juhendaja Merilin Niilop. Osalustasu 15 krooni kuus.

Huviringid erivajadustega inimestele
Kohtumisnurk on koht, kus arendame loovust läbi käelise tegevuse, kuulame muusikat. Laupäeval kell 10.00 Juhendaja Kerttu Olökainen. Osalustasu 15 krooni kuus.
Lugemisnurk - neljapäeviti kell 13.00 ootab Kerttu Olökainen. Osalustasu 15 krooni kuus.

Üritused ja näitused
18. jaanuar algusega kell 17.00 toimub **puhkeõhtu** talveteemaliste ballaadilauludega. Saalis on avatud **Heiki Kustavuse talveteemaline fotonäitus**. Teisel korusel **Sirje Merelaidi õlipastellide näitusmüük**.

17. veebruaril 2006. aastal kell 17 toimub Pirita VAKis taas noorte moeshow NEO:N – Noorte Enda Oma Nägu. Praegu on paras aeg haarata kääride ja kanga järele, et disainida midagi uut ja põnevat ning esitleda seda professionaalsele žüriile! Raputa moemaailma ja loo trende - elu ise on piisav inspiratsiooniallikas! Kollektisioone esitlevad catwalkil autorite valitud modellid. Õhtut juhib Marta Vaarik.

Osalejaid ootavad auhinnad ja tunnustus tuntud tegijalt moevallas. Lähem info Pirita VAKi koduleheküljel www.piritavak.ee, Tallinna ja Harjumaa noortekeskustes ja portaalis www.kuhuminna.ee Ootame osalema 12. - 26. aastaseid noori! Registreerimine ja kavadite esitamine 9. veebruarini Pirita VAKis (Merivälja tee 3, Tallinn) tel: 6 212 500, e-post: pank@piritavak.ee. Lisainfo www.piritavak.ee.

Kose Vaba Aja Keskuses on lahe!

Janne Liisa Lepik 12. aastane Kose noortekeskuse liige
Kose Vaba Aja Keskus on väga tore koht, kus olen palju käinud. Kõige rohkem meeldib mulle näitering ja kunstiring. Kõige toredamad on aga sealset DISKOD! Kõige toredam disko oli novembrikuus, kui saime DJ ülesannet õppida. Vaba Aja Keskuse diskodel on hea muusika, mille järgi tantsida ja igav ei hakka kunagi! Üks tore üritus oli Tähetund, kus kohal käis Jaagup Kreem. Me saime teada, kui raske tegelikult on laulja elu ja kuidas teki-dav laulud. Jaagup tegi väga palju nalja ja rahvale see meeldis.

Sandra Kartau 10. aastane Kose noortekeskuse liige
Minu lemmik Kose Vaba Aja Keskuses on kunstiring, sest seal saab palju esemeid valmistada

ning nendega oma kodu kaunistada. Kui vahest midagi sassi läheb, siis ei pea häbenema, vaid saab abi küsida. Ja kui midagi väga teha meeldib, saab kohe mitu asja meisterdada. Kui tekib soov midagi valmistada, ütlen Keiule ja Toomasele (väga toredad töötajad

), mida ma teha tahan ja nemad aitavad. See on ka hea, et ei pea tegevuste eest eriti palju maksma, kui aastakaarti pole ja sinna ei pea ennast enne ka kirja panema. Toimuvad ka igasugused konkur-sid ja võistlused, kus igatüüli on võimalus võita. Ja isegi kui ei võida, on Sul väga tore olla, et üldse sellest osa võtsid. Ühesõnaga kõik on kunstiringis hea!!!

Jaanuaris on päikest

Pirita Vaba Aja Keskus kutsub kõiki peresid ja muidu eksootika-huvilisi kultuuripäevale "**Siesta versus Fiesta**", mis saab toimuma Pirita VAKis (Merivälja tee 3) 14. jaanuaril kell 14.00-19.30.
Päevapilet lapslele 50.- ja täiskasvanule 100.-, iga tegevus eraldi lapslele 15.- ja täiskasvanule 30.-.
Särtsu, vürtsi ja värviküllast eksootikat pakuvad järgmised tegevused:
Kell 14.00-14.30 Elus muinas-lugu Hiinamaalt. Külaskäik Raivo

Järvi ja tema võlujutupliatsi.
Kell 14.30-16.30 Antiikilul jälgijate ajades valmistame käsitsi looduslikke ja aromatiseeritud okoseepe. Juhendaja Da Vinci kunstikauplusest.
Kell 17.00-18.00 Efektne, improviseeritud ja spontaanne rütmidejaga Afrika mandrit-natuuralltrummide workshop kogu perele. Juhendaja Arno Kalbus.
Kell 18.30-19.15 Graatsiat liikumises ja hispaanipärase volangidemes: esineb Claudia Shevtshenko flamencotantsu rühm.

Sõjaeelne Mähe küla

Robert Nerman

Vana Mähe talu ja hiljem küla paiknesid mitte selles kandis, kus on praegune Mähe aedlinn, vaid sadakond meetrit eemal praeguse Merivälja ja Randvere tee ristumiskohast.

Eesti Vabariigi algaastatel oli Mähel 9 majapidamist ning veidi üle 60 elaniku. Ta oli tüüpiline linnalähedane küla, kus elanikud tegelesid põllundusega ning said lisateenistust aeg-ajalt Tallinnast. Mähe kandis käidi ka suvitamas, mis kõikidele majapidamistele tõi lisatulu. 1930. aastatel olukord muutus radikaalselt. Nii riigi- kui ka Tallinna linnavõim soosis uute suvituskohtade rajamist ja 1937. aastal tõusis päevakorrale Mähe küla talude tükeldamine. Tükeldamised puudutasid Mähe külas Kuusiku, Kroodi, Lauri ja Mähe nr 102 talusid. 1930. aastate lõpuks oli Mähe külas senise 9 majapidamise asemel 65 maavaldust.

26. oktoobril 1937 esitas Kuusiku nr 104 omanik Aleksander Kuusik notar J. Bergmannile talu osalise tükeldamise kava. Algne kava nägi ette 60 uue suvituskrundi moodustamist. Harju Maavalitsus saatis 20. novembril 1937 notar J. Bergmannile tagasi kirja, kus oli lubatud 11 iseseisvat suvituskrundi Kuusiku talust eraldatud maale. Need krundid kandsid ehituskrunt nr 169-184 nime. Juba 15. märtsil 1938 esitas ehituskrundi nr 184 (kinnistu 5514) omanik Hans Siig Harju Maavalitsusele palve, lubada ehitada tema kinnistule 2 1-korruselist puidust elumaja. Harju Maavalitsus vaatas 31. märtsil samal aastal ehitusprojekti üle ja leidis, et see vastab nõuetele ning kinnitas selle. Veidi hiljem esitas ehituskrundi nr 179 (kinnistu nr. 5628) omanik Bernhard Rõngelepp Harju Maavalitsusele palve anda ehitusluba tema kinnistule 1-korruselise puidust elumaja ehitamiseks. 30. juunil 1939. aastal esitas Mihkel Tiido Harju Maavalitsusele palve kinnitada ehituskrundile nr 182 puidust elumaja projekt. Juba järgmisel päeval oli see ehitusprojekt maavalitsuses kinnitatud.

10. novembril 1937 esitas

Kroodi nr 100 omanik Aleksander Vaikmann Harju Maavalitsusele palve lubada tükeldada 1,095 ha suurune maa Randvere tee ääres suvituskrundideks. Kava nägi ette 4 uue krundi moodustamist, mille suurused olid 2100-3640 m². 16. aprillil 1938 esitas Arnold Kütt Harju Maavalitsusele palve kinnitada ehituskrundile nr 170 kavandatud 1-korruselise suvemaja projekt. Paekivist vundamendil asunud sõrestikehitisel oli projekti järgi ette nähtud ka katusekorrus. Maja seinad olid ettenähtud vooderdada laudadega ning pilpakatus tuli värvida punakas-pruuniks. Tsingist veranda ja kuuri katused tuli projekti järgi värvida roheliseks. Harju Maavalitsus kinnitas selle ehitusprojekti 28. aprillil 1938.

Samasuguseid tükeldamiskavasid esitasid 1937. aastal Lauri nr 101 omanik Karl Kruusma (Kruusberg) ja Mähe nr 102 omanik Johannes Viikholm. Randvere tee äärne piirkond kujunes 1930. aastate lõpul kõige uuemaks Tallinna aedlinnaks ehk nagu siis nimetati suvituskrundide linnaks. Esiialgu polnud selles piirkonnas palju maju, kuid krundid olid jaotatud ning paljudel krundidel askeldati vundamentide ehitamisel. Seda kanti nimetati ajakirjanduses ja ametlikes dokumentides Vao aedlinnaks. Endine rahulik männikuveer Lenderi talu piirkonnas oli täis ehituste kopsimist. Kivipurustaja näris tänavaprügimaterjali peeneks, töölisel juurisid puid ning täitsid omnibusside peatusplatse. Uus suvituslinn ei saanud veel 1939. aasta suveks bussühendust, kuid suur lootus oli järgmiseks suveks. Ka eraomanikud olid hakanud siin krunde müüma, sest pärast linna- ja maade planeerimist tõusis otsekohene ka maa hind. Endine madal maahind - kroon ruutsülla - tõusis kümnekordseks. Üheks põhjuseks oli soov aianduskrunde rajada, sest Randvere tee äärsed krundid olid selleks soodsad. Millegipärast olid ostjateks sakslased. Krundite suurused kõikusid 300-700 ruutsülla ja neid oli umbes 70. Mõned majad olid juba valmis ehitatud, kuid paljud ootasid veel ehitusmaterjali all.

Kogu Mähe ümbruskond oli

Mähe talu 1900. aasta paiku

seni üks mahajäänudaid pealinnaäärseid kolkaid, kus veel hiljaegu elati suitsutaredes. Üks selline suitsutare oli alles veel 1939. aastal. Sisse astudes võis näha kivipõrandat ja koldeaset ning samas pada koogu otsas ripumas. Suits tõusis parte alla üles. Vana eideke tegi tuld ning laulis lõbusalt ega kurtunud, et suits silmadele liiga teeb. See õlkatusega majake asus vaevalt kümne sammu kaugusel Randvere teest. Majakese vahetus naabruses asus Mähe küla esimesi linnamaju elektri, telefoni ja vannitoaga. Uus maja valmis 1938. aasta sügisel ja selle omanikuks oli Pirita autojuht Aleksander Vaikman, kellel siin juba varem krunt oli. 1939. aasta sügiseks arvati, et valmib veel paarkümmend sellist uut maja.

Ehitusprojekte saabus Harju Maavalitsusele edaspidi niivõrd palju, et nendega tutvumine nõudis liiga palju aega. Pealegi ei teadnud Harju Maavalitsuse ametnikud kohalike üksikasju. Seetõttu moodustati erinevates suvituspiirkondades kohalikest krundiomanikest heakorra komisjonid, kelle ülesanne olid projektide esialgne ülevaatamine. Et kohalikud heakorra komisjonid olid kõige enam huvitatud oma

koduümbruse harmoonilisest arengust, siis nad tegid kõik, et väiksema kaootilisuse oleks juba eos välistatud. 29. novembril 1938 valiti Mähe küla suvituskohta heakorra komisjon, kuhu kuulusid Jaan Paalma, Arnold Liliental, Joh. Üllo, Joh. Rannamäe, Madis Jontsi, Edgar Talvik ja Heino Lender. Vallavalitsuse esindajaks valiti Herbert Tamvere. 1940. aastal kandis see Mähe-Lauri suvituskrundide heakorra komisjoni nime ning tegutses isegi Nõukogude okupatsiooni alguses. Nii näiteks toimus 1. septembril 1940 Mähe külas kapten M. Säkki juures "Rannakodu" suvilas heakorra komisjoni koosolek, kus oli osavõtjaid umbes 40 ja kus valiti uues esimeheks doktor Jaan Paalma.

Vaatleme allpool lähemalt vaid üht Mähe küla talu, see on Mähe nr 31 talu, mida pidas juba 1907. aastast endine Tallinna linnaapea Voldemar Lender. Talu oli maad veidi üle 32 ha, sealhulgas põllumaad ligi 3 ha, heinamaad 23 ha ja looduslikku karjamaad üle 4 ha. Suures viljapuuaias kasvas 100 õunapuud ning 1938. aasta sügisel istutati juurde veel 20 puud. Aias kasvasid samuti pinni-, ploomi- ja kirsipuud, 100 karusmarjapõõsast

ning rohkesti punase- ja musta-sõstrapõõsaid. Mähe talul oli 4 elumaja, neist uusim 1922. aastal ehitatud 7 eluruumiga hoone. Vanuselt teine elumaja oli valminud 1909. aastal ning siin oli 5 eluruumi. Kahe väiksema maja ehitusaastat pole teada. Talul oli rohkesti abihoooneid, s-h viljakui-vati, laut, sigala, kanala ja suurkaev. Peeti 3 hobust, 10 lehma, 2 siga ning rohkesti mitmesuguseid kodulinde. Talul oli palju põllumajandustehnikat nagu niidumasin, hobureha, vedruäke ja kahesahaline hobuader. Majapidamises kasutati palgalisi, kelle tarvis oli omaette elumaja. Tallinna Linnavalitsuse 2. novembri 1990. aasta määrusega, võeti Mähe tee 17/ Põõsa 18 asunud endine V. Lenderi talu peahoone ja osa kõrvalhooneid muinsuskaitse alla. Lenderi talust säilis ka teisi hoooneid, kuid nad olid uutel aadressidel. 1991. septembri algul süttis muinsuskaitse all olnud ning halvasti hooldatud hoone. Tihti peale on seda talu segi aetud teise samanimelise taluga, see on Mähe nr 102 taluga, mille omanikuks oli Johannes Viikholm. Talu oli 1930. aastate I poolal 5,871 ha suurune.

Kust algab Pirita?

Aastakümnete jooksul on meis kinnistunud teadmine, et keerates Russalka juurest Pirita poole, oleme jõudnud Pirital. Vähemalt selle piirkonna laiemat mõistet silmas pidades. Ning seda arvamust kinnitab meie aeg-ajalt ka ajakirjandus või mõni muu meedialik: laulupidu toimub Pirita Lauulväljakul, üritused Pirita Lillepaviljonis ja näitused Pirital asuvates Eesti Näituse paviljonides. Mereäärsel ran-napromenaadil rattaga sõites või

jalutades ei mõtle meist samuti keegi, et viibime Kesklinnas.

Paraku algab küll Russalka juurest Pirita tee, kuid mitte Pirita asum ega Pirita linnaosa. Nii nagu ei tähenda ka Narva maantee sõitmine seda, et me viibime Narvas. Tallinna linnaosade piire arvestades paiknevad nii Lauulväljak, Lillepaviljon kui ka Eesti Näitused Kesklinnas, täpsemalt selleni-melises linnaosas. Ka Maarjamäe loss ja Maarjamäe memoriaal-kompleks asuvad linnaosade piire

arvestades Kesklinnas, kuigi suurem osa Maarjamäe asumist kuulub Pirita linnaosasse.

Kust siis tegelikult jookseb piir Kesklinna ja Pirita linnaosa vahel? Mõõda Pirita teed sõites ei oskaks vist küll keegi arvata, millal me ühest linnaosast teise jõuame - kui poleks tee ääres vastavat silti. On ju seal linnaosade piiriks mõtteline sirgjoon, mis saab alguse Maarjamäe astangul asuvast Lepa teest. Edasi kulgeb Pirita linnaosa piir piki Lepa põiki ning jõuab

veel paari imelikku siksakki tehes paekaldani.

Jah, nõukogude ajal oli see kõik üks suur Mererajoon ja hiljem ka mingi ebamäärane Ida-Tallinn, mille täpseid piire enam peaaegu keegi ei mäleta. Me jalutasime Kadriorus, ujusime Pirital ja elasime Meriväljal ning kust üks neist täpselt lõppes ja teine algas, polnudki erilist tähtsust. Nüüd, mil Tallinn on jaotatud kaheksaks linnaosaks, mida juhvad linnaosa valitsused ja millel on ka oma

eelarve, peaksid piirid siiski mingile loogikale alluma. Vähemalt seal, kus see võimalik on.

1998. aasta aprillis tegi Pirita Linnaosa Halduskogu Tallinna linnale ettepaneku läbi vaadata Pirita linnaosa ja Kesklinna vaheline piir ning laiendada Pirita linnaosa piire edela suunas kuni Russalka mälestussambani ja Narva maanteeeni. Ehk oleks nüüd taas õige aeg see küsimus päevakorda võtta.

Elava Vee Kogudus kutsub Teid

PIRITA VABA AJA KESKUSESSE
Jumalateenistusele igal pühapäeval
kell 11.00

Teenistus toimub inglise ja eesti keeles
(Tõlgitakse ka vene keelde)

Services are in English and Estonian

Tule ja vaata!

Merivälja tee 3
645 7677

www.EVK.ee

Antiigiäri Pikk tn 43 ostab vanu **maale** ja raame,
mööblit, kellasid, raamatuid, hõbedat, münte,
märke ja ordeneid, portselani, postkaarte jm.
Maksame kohe, hindamine tasuta!

Avatud E-L 10-18. Tel. 646 4060, 503 0655

HAUAKIVID JA KIVITÖÖD

VAHUR RAIDMA

KUMMELI TEE 103
MÄHE
11912 TALLINN

Tel. 6 393 103
GSM 052 47 103
Vahur.Raidma@mail.ee

carstop
www.carstop.ee

AUTODE KIIRTEENINDUS
tel: 6006295 VIIMSI gsm: 53301100

SCS | KINNISVARA

**OST
MÜÜK
RENT**

www.scskinnisvara.ee
Tel 6661644 Mob 5089052

**Parem enesetunne,
rohkem energiat,
suurem töövõimekus!**

FITNESS 4U
SPORT CLUB

Tule sportima! Sind ootavad:

- 2 jõusaali (TECHNOGYM ja DAVID seadmed, kardioseadmetel integreeritud TV, üle 1 000 kg raskusi)
- Lai valik rühmatreeninguid (aeroobika, shaping, pilates, jooga-shaping, kõhutants, latino)
- Spordidiagnostika ja taastusravi
- Professionaalsed treenerid ja instruktorid
- Toitumisalased konsultatsioonid
- Vesimassaažiga basseinid
- Hubased riietusruumid ja saunad

Address: Regati pst 1 (Pirita TOP Spordikeskuses)
Tel: 639 8504 E-mail: info@sde.ee

Kevad ei ole kaugel!

Viljapuude lõikus
alates 150.-
Lehtpuude tagasilõikus
alates 1500.-

registreerimine ja
informatsioon:

GRÜN-E

HALJASTUSFIRMA

Haljastus ja heakorratööd

Tel: 6098300

**KÜTTE-
KESKUS**

KAMINAPUUD (kask, lepp)
TURBABRIKETT
PUTLAABRIKETT
MÄNNIKLOTS (alusel, võrgus)
KÕRGEKVALITEEDILINE KÜTTEGRAANUL (16 ja 25 kg pakendites)

PIRITA ELANIKELE TRANSPORT TASUTA!

Tööpäevadel 9 - 18
Laupäeval 10 - 14
www.kuttekeskus.ee

Energia 15, 11316 Tallinn
Tel. 6 557 760
Mob. 53 471 188

MÜÜA PUITBRIKETTI
Kõrge kütteväärtusega,
pakitud.
Tallinna piires
transport tasuta.
INFO 566 55 445

Soovime kõigile Südameleidu liikmetele ja linnaosa elanikele head tervislikku uut aastat, rohkem aktiivset sportlikku tegevust ja loobumist suitsetamisest!

Pirita Südameleidu juhatus

KUULUTUSED

Kadunud KOLLI koer: suurt kasvu, väga sõbralik, vana. Kaelas rihm (kahjuks mitte aadressiga). Kaduma läks koer 10.12 Pirita-Koselt. Kardab hirmsasti pauku, seega võis segaduses joosta teadmata suunas ja eksida. Infot oodatakse telefonil 51 14 047.

Otsime koduabilist kord nädalas Viimsisse, Püüsi külla. Telefon 5 021 195 või 6 016 966 (õhtuti).

Parandan ja restaureerin puitmööblit, 55683629.

Tänu

Täname kõiki, kes te heategevuskampaaniast "Jõuluheadus" osa võtsite ja oma annetused tegite. Pakapikud on oma töö teinud. Annetustest jagus jõulurõõmu lastega peredele, töötutele ja kõigile koduhooldusel olevatele klientidele.

Soovime kõigile ilusat algavat aastat ja teie kodudesse palju armastust ja hingerahu!

Pirita sotsiaalhoolekande osakond

ILUTEENUSED

**NELGI TEE 1
ILUSALONGIS**

**KOSMEETIK
JUUKSUR
MANIKÜÜR
PEDIKÜÜR
SOLAARIUM**

**MÜÜGIL SWARZKOPFI JA TIGI
JUUKSEHOOLDUSVAHENDID**

**AVATUD
E-R 10-19
L - ETTETELLIMISEL
P - SULETUD
TEL 601 1728**

Küttekauplus
Männiku tee 106B

Turbabrikett
1500 krooni alus

Puitbrikett
alates 10 kg kottidest

Küttegaanul
20 kg kottides

Pakitud kaminapuud

Tellimine telefonil
657 7778, 51 37 737

Avatud E-R 9-18, L 9-15

Pirita Palliklubi korraldas sportliku koolivaheaja laagri

2.-6. jaanuarini korraldas Pirita Palliklubi järjekordse sportliku koolivaheaja laagri pealinna 35 poisile ja tüdrukule vanuses 11-15 aastat. Lapsed olid kokku kutsutud Tallinna linnaosade alaealiste komisjonide ja noorsoopolitsei vahendusel.

Nädala jooksul oli lastel võimalus tutvuda ja ka praktiseerida väga erinevaid spordialasid - maadlus, tõstmine, vehklemine, curling, pallimängud, bowling ja murdmaa suusatamine. Üks päev kulus väljasõiduks Otepäele, kus

kõigil oli võimalus oma oskusi näidata/täiendada mäesuusatamises või lumelaua sõidus.

Et laager on saanud väga populaarseks Tallinna noorte seas, siis korraldajate poolt püüame igati jätkata sellesisulist tegevust ja juba uut laagrit planeerime kevadiseks koolivaheajaks.

Siinjuures tahame veel tänada Tallinna Linnavalitsust, kelle abita poleks sellist meeldejäävat sportliku koolivaheaja nädalat olnud võimalik noortele pakkuda.

Mees Koselt päästis koera uppumissurmast

Mati Eliste

Uue aasta teise päeva hommikul haukusid koerad nagu ikka. Kui Toomas Bernadt kella 11 paiku välja läks jäid naabri kolm koera vait, kuid Pirita jõe kohinast kostus vaevast niitumist. Üks must koer oli jões ja üritas end järele tõmmata...

"Ei lähe, upud veel ära", aimas perenaine Alvi mehe kavatsusi. Kuid juba oli mees haaranud 3 meetri pikkuse redeli ja laskus järvest kaldapealsest jõe. Ta heitis redeli järele ja libistas end ettevaatlikult koerale lähemale. Koera jõud oli otsakorral. Kaelarihma tal polnud ja raske oli teda haarata. Vool oli kiire ja jää õrn Lõpuks sai

mees kinni koera karvadest ja tiris koera veest välja.

Suur süsimust pika karvaga koer lödises nii, et hambad plakusid. Vaevast liikus ta oma päästja järele maja suunas.

Pererahvas viis koera sooja, kuivatas teda mitu tundi kuni elujõud koeral tagasi tuli.

Naabrinaine oli helistanud ka Päästeametisse. Päästjad olid valmis tulema, kuid juba oli koer päästetud. Ilmselt oleksid nad hiljaks jäänud.

Kui päästja hiljem koeraga välja läks, jooksis koer oma teed. Ilmselt teadis ta kuhu minna!

"Üks Jumalale meelepärane tegu sai tehtud," ütles Toomas Bernadt, kes tänavu augustis tähistab oma 70. juubelit ja kes on oma naise Alviga koos elanud juba

45 aastat ning tulnud pensionipõlve pidama oma esisade Lykati talusse, mille kohta on ülestähendusi 17. sajandist.

Naabrimees helistas mulle ja rääkis juhtunust. Lugu vajas üles kirjutamist ja avaldamist kasvõi juba sellepärast, et see paneks meid mõtlema, kuidas me ise oleksime samas olukorras käitunud? Kas meil oleks jätkunud julgust heita end oma elu ohtu seades kiire vooluga jõe haprale jääle? Või oleksime jäänud ootama päästjaid?

Kui poleks naabrimähe helistamist, ei teaks me sellest päästmisloost midagi. Toomas Bernadt imestas Pirita lehe fotograafi ilmumise üle, sest ta ei vajanud ei kiitust ega tähelepanu, sest nii

oleks käitunud igaüks, iga Eesti mees.

Aga ometi me kirjutame sellest, sest iga selline tegu, nõrgema aitamise ja veel enam - elu pääst-

mine kaunistab meid, teeb meid paremaks ja sisendab usku inimese headusse.

Üks elu sai päästetud. Aasta algas väga hästi.

Teletorn muutub atraktiivseks turismiobjektiks

Äsja lõppenud aastal möödus 25 aastat Moskva olümpiamängudega seoses Kloostrimetsa rajatud Tallinna Teletorni valmimisest. 20. augustil avati teletorni esisel väljakul Tauno Kangro loodud mälestuskivi, mis meenutab meile siin 1991. aasta augustis asetleidnud sündmusi.

Aastaid oli teletorn hoolikalt valvatu objektiks, kus tavainimesel polnud asja mujale, kui torni tipus asuvasse kohvikusse. Viimaks on see põhimõte muutumas ning käivitumas plaanid teletorn kujundamiseks atraktiivseks turismiobjektiks. Töö selles vallas juba käib: tänaseks on teletorni ümbrust muudetud üha enam selliseks, et meie külalastajatel oleks meeldiv siia tulla ja siin aega veeta. Üle pika aja töötavad teletorni ees taas purskkaevud, samuti on korraldatud ümbruskonna haljastus. Kuid see on vaid üks osa Tallinna teletorni renoveerimistöödest, mis on ette võetud selleks, et luua teletornist kui ühest Tallinna sümbolist atraktiivne turismi sihtkoht.

Teletornis avatud konverentsikeskus on üks esimesi pro-

jekte teletorni arendamise plaanides. 25. augustil avas Eesti Konverentsikeskus teletornis UUE konverentsikeskuse, kus on võimalik korraldada kõigivõimalikke üritusi alates konverentsidest ning lõpetades näituste ja firmapidudega. Samas saab neid ruume kasutada ka laulukooride ja teiste huvialaringide tööks. Teletorni Konverentsikeskuses on suur amfiteatriliis 150-kohaline saal, kaks 30-kohalist seminar-, koolituste- ja koosolekuteruumi ning multifunktsionaalne hall, mis

sobib näituste, messide, koosviibimiste jt sündmuste korraldamiseks. Kohapeal on olemas kogu vajalik tehnika ning statsionaarsed tõlkekabiinid neljale tõlgile. Senistest suurematest üritustest võiks mainida 2-päevast 170 osalejaga "Innovatsioonikonverentsi", 150 osalejaga "Disainiseminari" ja sarja "Hansapanga ettevõtlusseminarid". Koolituskeskus on saanud "teiseks koduks" Raamatupidajate Koolituskeskus RAKS'ile, kellel on teletornis toimunud koguni 8 se-

minari. Lähitulevikus on koostöös Eesti Kunstiakadeemiaga plaanis visualiseerida teletorni 25 aasta pärast ja korraldada valmivatest töödest ka näitus.

Teletorn asub looduslikult kaunis keskkonnas, siia on lihtne sõita ja kohapeal tasuta parkida. Kogu Teletorni ala on kaetud ka WiFi traadita internetiühendusega.

Teletornis asub Põhjamaade kõrgeim vaateplatvorm - 170 meetri kõrguselt avaneb kaunis vaade Tallinna ümbruskonnale ning selge ilma korral ka 80 kilo-

meetri kaugusel paiknevale Soome rannikule. Just siia, restorani "Galaxy", on konverentside korraldajatel võimalik tellida ka toitlustamist. Kehakinnitust saab pakkuda veel II korrusel asuvas kaunis vitraazhakendega fuajees. Üldse on Teletorni Konverentsikeskuses võimalik korraldada kuni 200 osavõtjaga üritusi. Ürituste korraldamiseks Teletorni Konverentsikeskuses pööruda Enel Eha poole telefonil 680 40 50 või e-posti aadressil enel@konverentsikeskus.ee

